

3K173

7-12

24 SEP 2000 3
09 DEC 2000

Պրոխա նիր բոյր յեղեկեթի սրահի

738

անյոթերոյ կուս-համապոլմարին

ԿՍԶՄԱԿԵՐՊՉԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐ

(ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ՅԵՎ
ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ)

(ՀՍՄԱԳՈՒՄՈՐԻ ՈՐԱԿԱՐԳԻ Յ-ՐԴ ԿԵՏԸ)

ՐՆԿ. ԿԱԳԱՆՈՎԻՉԻ
ԶԵԿՈՒՑՄԱՆ ԹԵԶԻՍՆԵՐԸ
ՎՈՐՈՆԲ ԶԻՆԱԿԱՆՈՒՄ ՀԱՎԱՆՈՒ-
ԹՅՈՒՆ ԵՆ ԳՅԵՆ ՀԱՄԿՈՍԿՈՒՄ (Բ)
ԿԵՆՏԿ ՄԻ ԲԱՆԲՅՈՒՐՈՅԻ ԿՈՂՄԻՏ

3KՈ3
4-12

ԿՈՒՍՂՐԱՏ
ԲԱԳՈՒ — 1984

16 MAY 2019

8300

Խնամարկիչ՝ Հ. ՌՔՐԳՅԱՆ
Մարտիրոսի՝ Ս. ՍՐԵՄԻԱՆ
Տեխ. խնամարկիչ՝ Կ. ՌՔՐԳՅԱՆ

առջ քաշել նոր աշ-
խատանքի վերադա-
նելը, հենց կու-
ր հազմակերպե-
լան հազմակեր-
պու թյու-
քերու թյունում և
անախտի վերադա-
նելու համար կեցե-
միջակա արտա-
4. Արձակու-
ն արտա-

Հանձնված է սպազորային 1934 թ. հունվարի 7-ին
Մարտիրոսի՝ Ս. ՍՐԵՄԻԱՆ 1934 թ. հունվարի 10-ին
Տպագրական բերքերի թիվը 2-
Տպագրական աստերի թիվը 120 000

9220 9/

Главная № 146 Занос № 95. Нарисована 135. Тираж 13 000.
Тираж: фонд № 10 № Интернационал. Бесшовная бумага. Баку, ул. Садовая 20/1

Չնայած դատաբարգային թշնամիների կատաղի դիմա-
դրությանն ու հուսակցության դեմ դատաբարգային թշնա-
մու գործադրությանը — ամեն դուրսի ուղորտունիստներին
դրոճին, այնուամենայնիվ հուսակցության քաղաքականու-
թյունը, նրա կենտրոնի քաղաքականությունը հաղթանա-
փեց: Հաղթանակեց, նախ, այն պատճառով, վորովհետև
այդ քաղաքականությունն համապատասխանում է միջուկա-
վոր բանվորների և գյուղացիների դատաբարգային շահե-
րին, յերկրորդը, այն պատճառով, վորովհետև բոլշևիկ-
յան հուսակցությունը, նրա կենտրոնը վաղ միայն քաղա-
քական յոլուստներ հռչակեցին, այլև կարողացան բոլշե-
վիկորեն, գործնականորեն կազմակերպել մասսաներին այդ
լոզունգները կյանքում կիրառելու համար, վերակառույց-
ման շրջանի խնդիրների համապատասխան կազմակերպել և
վերակառուցել պրոլետարական դիկտատուրայի բոլոր որ-
գաններն ու սպարաւոները:

Կուսակցության 16-րդ համագումարում, բնորոշելով
խեղատուցման շրջանում բոլշևիկյան հարձակմանը ելու-
թյունը, ընկ. Ստալինը մատնանշեց, վոր անհրաժեշտ է
«արտաթիվային» կոտլետային, խորհրդային և
այլուր մյուս մասսայական կազմակերպությունների գործ-
նական ստեղծել աշխատանքը վերակառուցել, համապատաս-
խան վերակառուցման շրջանի պահանջներին. սակայն նր-
անց մեղ ավելի ակտիվ և հեղափոխական աշխատակիցնե-
րի կորիզ հետ մղելով և մեկուսացնելով ուղորտունիստա-
յան, արեգունայինապական, բյուրոկրատական ելեմենտնե-
րին, այդ կազմակերպություններից դուրս մղելի խորթ

738

և աշխատելու առարկան և ներքեվից առջ քաշել նոր աշխատողներին... մոբիլիզացիայի յենթարկելը, հենց կուսակցութեանը հարձակման ամբողջ դուրս կազմակերպելու համար, ամբացնել և կոտրել կուսակցական կազմակերպութեանը»:

Ղեկավարվելով այս ցուցմունքներով, կուսակցութեանը հաջվետու ժամանակաշրջանում լուրջ միջոցներ է ձեռնարկել խորհրդային, անտեսական և կուսակցական կարգակերպութեանը աշխատանքը բարելավելու համար, ներքին աշխատանքը կուսակցության ու կուսակցութեան լողուններն ու մոբիլիզացիան հաջողութեամբ կատարելու պահանջները համապատասխան վերակառուցելու դժով: Այդ միջոցառումներից բոլորից խոշորներն էլին.

1. Ռայոնացման հետագա ծավալումը — ոկրուները վերացումը, նոր շրջանների ստեղծումը և սոցխոզների ու ՄՏԿ-ների քաղաքայինների կազմակերպումը, մյուս ղեկավարութեանը մոտեցրել է գյուղին, կոլխոզին և ուղղել է գյուղական աշխատանքի խոշորագույն թերութեանը, մարդերի կազմակերպումն Ուկրայնայում, մի քանի մարդերի մանրացումը և այլն:

2. Ժողովուհանների, գլխավոր վարչութեանների և արբեստների մանրացումը, մյուս մոտեցրեց ղեկավարութեանը ստորին, արտադրական ողակներին, ձեռնարկութեաններին բաժանելով ժՏԿԽ — յերեք ժողովուհաններին — Ծանր Արդյունաբերութեան Ժողովուհան, Թեթիվ Արդյունաբերութեան Ժողովուհան, Անտառների Ժողովուհան, Հողօդկում — յերկու ժողովուհաններին — Հողօդկում և Սոխոզների Ժողովուհան: Առևտրի Ժողովուհանը յերկու ժողովուհան — Մատակարարման Ժողովուհան և Արտաքին Առևտրի Ժողովուհան: Հաղորդակցութեան ծանապարհների Ժողովուհանը, յերկու ժողովուհանի և մի վարչութեան — Հաղորդակցութեան ծանապարհների Ժողովուհան, Ջրային Ժողովուհան, Ծանտրանի կենտրոնական վարչութեան և այլն:

3. Խորհրդային, անտեսական որդանների դուման անցկացումը և անձնակազմերի կրճատումը. ղեկավարութեանը գրասենյակային — բյուրոկրատական մեթոդների և ղեկավարութեան գեմ պայքարելու նպատակով ամխարդյունա-

բերութեանում և յերկաթուղային տրանսպորտում Փունկի անարկային վերացումը, լավագույն ինժեներա-տեխնիկական աշխատակիցներին ապարասներից և գրասենյակներից անմիջապես արտադրութեան տեղափոխելը:

4. Արհմիութեանների մանրացումը, վար ուժեղացրել և արտադրական միութեանների կենտրոնների դերը, մատակարարման սխեմայի վերակառուցումը — գործարանների վարչութեաններին կից բանվորական մատակարարման բաժիններին կազմակերպումը՝ ընդլայնելով նրանց իրավունքները և միակ բանկոսպներին կազմակերպումը:

5. Յերկաթուղային, ողային տրանսպորտում քաղաքայինների կազմակերպումը, ամխարին և արդյունաբերութեան մյուս ճյուղերում, աչք թփում և Ջրային Ժողովուհանում կուսակցակերպիչների սխեմայի կազմակերպումը:

6. Կուսակցութեան դուման ծավալումը, իրեն կուսակցական ինքնաշննադատութեան բարձրագույն ձևի, կուսակցութեան իրեն սոցխոլխատական շինարարութեան կազմակերպումը ավանդադրի ամրացումը:

Այս աշխատանքի հաջողութեանն ապահովված էր ինքնաշննադատութեան ծավալումով, մասսաների ակտիվութեանը ստեղծագործական աշխատանքի մոբիլիզացիայի յենթարկելով, սոցբյուհամբ ու հարվածայնութեամբ:

Կուսակցութեան կողմից այս բոլոր կազմակերպչական հարցերի ժամանակին դնելը, դրանց կենսագործումը կուսակցութեանն ու սոցխոլխատական շինարարութեանը ապահովեցին խղամից, մյուս կարող էր առաջանալ կուսակցութեան ձիշա գծի և նրա իրականացման կազմակերպչական աշխատանքի միջև:

Համկոմկուհի (բ) առանցթերորդ համագումարը դրոնում է, մյուս չնայած պրոյետարական գլխատառային լծակների վերակառուցումն անցկացնելու դժով ձեռք բերված հաջողութեաններին, այնուամենայնիվ կազմակերպչագործական աշխատանքը գեուս հետ է մնում քաղաքական դիրեկտիվների պահանջներից և չի բավարարում ներկա շրջանի — յերկրորդ հնդմայակի շրջանի վիթխարի չափերով աճող պահանջները:

Սոցիալիստական շինարարութեան ներկա շրջանը բա-
նույթաբարձրում է ղեկավարութեանն առաջադրված խնդիր-
ները ե՛լ ավելի բարդութեամբ, պահանջները ե՛լ ավելի
բարձրացմամբ:

Յերկրորդ հնգամյակի հիմնական խնդիրները — կապի
տալիստական երեմենտների վերջնական վերացումը, եկանո-
միկայում և մարդկանց դեմոկրատիզմի մեջ կապիտալիզմի
մնացորդների հաղթահարումը, նորագույն տեխնիկական բա-
ղալի հիման վրա ամբողջ ժողովրդական անտեսութեան
վերակառուցման ավարտումը, նոր տեխնիկայի և նոր ձևա-
նարկութեանները յուրացումը, դյուրամտեսութեան մեքե-
նայացումն ու նրա մթերատմութեան բարձրացումը — ամ-
բողջ սթաբիլիտետը հարց են դնում թուրք բնագալախներում
աշխատանքի մտրակի, առաջին հերթին կազմակերպչական-
գործնական ղեկավարութեան մտրակի բարձրացման մտ-
սին:

Սյժմ, յերբ հաղթանակել է կուսակցութեան գլխավոր
գիծը, յերբ կուսակցութեան քաղաքականութեանը ստուգ-
ված է կյանքում, մոռ միայն կուսակցութեան՝ անդամներին
այլև միլիոնավոր բանվորների և աշխատավոր գյուղացի-
ների մտրձով, իր ամբողջ մեծութեամբ խնդիր է դրվում
կարգակերպչական աշխատանքը քաղաքական ղեկավարու-
թեան մտկարդակին բարձրացնելու:

Կազմակերպչական հարցը քաղաքականութեանը յենթարկ
ված հարց մնալով, այնուամենայնիվ, այս տեսակետից
սոցիալիստական շինարարութեան հետագա հաջողութեան-
ների համար բացառիկ նշանակութեան է ստանում:

«Հաղիվ թե մտրեե մեկը պնդել, թե բավական է մի-
այն լավ քաղաքական գիծ տալը, մար գործը վերջանա, —
դա միայն գործի կեսն է. ճիշտ քաղաքականութեան տա-
լուց հետո, անհրաժեշտ է այնպիսի աշխատակիցներ ընտ-
րել, վարպետի գիրքերում կանգնած լինել մարդիկ, մտրոնք
կարգադրում են իրականացնել գերեկախիները, կարգադրում
են ըմբռնել գերեկախիները, կարգադրում են ընդունել այդ
գերեկախիներն ինչպես իրենց հարգադար է կարգադրում են

անցկացնել կյանքում: Հակառակ դեպքում քաղաքականու-
թեանը կորցնում է իր խնամար, դանտում է ձեռքի թուփա-
հարութեան» (Ստալին):

Մինչդեռ լավագույն ղեկավար աշխատակիցներից շատ
քր նույնիսկ մինչև հիմա յեյ կարծում են, թե բավական
է ձառարտասանել, կամ կուսակցութեան գլխավոր գիծին հա-
վատարիմ բանաձև դրել, մտրպեսպի ղեկավարութեան խըն-
դիրը կատարված համարվի, ախ ժամանակ, յերբ գործնա-
կանում այդ իսկ ղեկավարները կարգադրութեանները՝
կուսակցութեան գիրեկախիներն անցկացնելու ուղղու-
թեամբ տապալվում են վատ ընտրված աշխատակիցների
չնորհիվ և բացակայում է կատարման ստուգումը: Կազ-
մակերպչական — գործնական աշխատանքի հետ մնալը կու-
սակցութեան քաղաքական գիծի պահանջներից, ներկա մոժեն
տում առանձին ցատուներութեամբ և սթութեամբ կենտրոնա-
կան Կոմիտեի կողմից յերեմայն է հանված ամխարդյունա-
բեթութեան, յերկաթխուրային տրանսպորտի և Հոգժողկոմի
ամբողջ սխառմի մեջ:

Համապումար դանում է, մտր այդ թերութեանները
վերաբերվում են խորհրդային, անտեսական և կուսակցա-
կան աշխատանքի մյուս բնագալախներին:

Այդ թերութեաններից ամենագլխավորներն են. ղեկա-
վարութեան գրասենյակային — բյուրոկրատական մեթոդնե-
րն ու անուշադրութեանը դեպի խորհրդային — անտեսա-
կան և կուսակցական ստալին որդաններ (գործարան, ցեխ,
գյուղ, կոլխոզ, սովխոզի բաժանմունք):

Աշխատանքի մանրամասնութեաններն ուսումնասիրելու
և կոնկրետ ղեկավարութեան մտխարեն, «ընդհանուր» վե-
րացական գիրեկախիներ ու յարգաթիվ հրամաններ տա-
նել:

Կատարման ստուգման և կազրերի ընտրութեան պար-
տականութեանները ցամյորակ աշխատակիցների մրա դը-
նելը:

Որհրդային և անտեսական սարգատների կենտրոնա-
կան և միջին սղակների հասարիքների ուսցիները, մտր ար-
տապրութեանից դեպի գրասենյակի և գրավում զգալի քանա-
կութեան ինժեներա — տեխնիկական աշխատակիցներ, սարա

րատի ֆունկցիոնալ կառուցումը, վարչութիւնի գործի ապա-
կենտրոնացումը տասնյակ բաժիններում ու սեկտորներում
և դրան վերջէս հետեւանք, ուղերատիւ ղեկավարութիւն
բացակայութիւնը:

Միանձնավարութիւնի ծայր աստիճանի թույլ լինելը,
անձնական պատասխանատւութիւնի բացակայութիւնը յիմ
կառավարման ղեկավարութիւնը՝ ղեկավարութիւն «կոլե-
գիալականութիւն» անվան տակ:

Կուսակցութիւնի և կառավարութիւնի յերկաթի կարգա-
պահութիւնի բացահայտ և ջողարկված խախտումը:

Բոլոր այս թերութիւնները վերացնելու և պրոլետարիա-
տի ղեկատարութեան բոլոր որդանները աշխատանքները
լավացնելու համար անհրաժեշտ է ղեկավարվել հետեւյալ
ցուցմունքներով:

Առաջինը. — «Ընդհանուր» և վերացական ղեկավարու-
թիւնից անցնել կոնկրետ ղեկավարութիւն, «ընդհանուր»
բանաձևերից անցնել ուղերատիւ վորդումներ, վորոնք
հիմնված լինեն գործի մանրամասն ռուսմատիւրու-
թիւնի և ճանաչման վրա, արտադրութեան և կառավարման
ստորին ողակներէ հետ հաստատված (ցեխ, տեղամաս, ձեռ-
նարկ, կոլտոզ, գյուղ, ՄՏԿ, սովխոզ և այլն) սերտ և
կենդանի կապի վրա:

Յերկրորդը. — Ուժեղացնել ղեկավարները անձնական
պատասխանատւութիւնը նրանց հանձնված աշխատանքի
համար, յնչպէս կուսակցական, ախպէս և խորհրդային գր-
ծով, վերացնել ֆունկցիոնալականութիւնը և ղեկավարութիւն
աշխատանքի մեջ՝ սահմանելով խիստ միանձնու-
թիւն:

Յերրորդը. — Կուսակցութիւնի և կառավարութիւնի ղե-
րկառնութիւնի կատարման մանրադնին ստուգում սահմանել
ախպէս, վոր կատարման ատուգումով ղրաղվի անձամբ
կազմակերպութիւն, հիմնարկութիւն, ձեռնարկութիւն ղե-
կավարը և վորպէսզի կատարման ստուգումն ստահտովի կու-
սակցական և խորհրդային ղեկայլլինայի ամրացումը:

Չորրորդը. — Ապահովել վորակյալ աշխատակիցների
փոխադրումն ապարատից և գրասենյակից՝ անմիջապէս ար-

տադրութիւնը, կրճատելով վարչութիւնի ապարատները և
բարելավել աշխատակիցների բաշխման գործի դրվածքը,
պարտավորեցնելով հիմնարկութիւնի և ձեռնարկութիւնի ղե-
կավարին անձամբ ղեկավարելու այդ գործը:

Համագումարը գտնում է, վոր այս խնդիրները հաշտող
իրականացման անհրաժեշտ պայման է հանդիսանում ինքնա-
քննադատութիւն, սոցմրցման, կուսակցական, բանվորա-
կան, կոլտոզային մասսաների և նրանց մասսայական կազ-
մակերպութիւնների ահտիւթիւնի և ինքնագործունեյու-
թիւնի հետագա ծաւալումը:

Կուսակցութեան տասնյոթերորդ համագումարն առա-
ջարկում է կիրառել հետեւյալ կազմակերպչական միջոցա-
ռումները:

1.
ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒՄՆ ՄԻՋՈՅԱԿՈՒՄՆԵՐ
ԿՈՒՍԱԿՑՈՒՄՆ ԵՒ ՆԱԿԵՐԱՅՈՒՄՆ
ԲՆԱԿԱՎԱՌՈՒՄ

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄՈՒԹՅԱՆ ՅԵՎ
ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒ-
ԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

1. Մի քանի վայրերում կուսակցութիւնի մեջ յեղած
մեխանիկական ու անխաիր ընդունելութիւնները վերացնե-
լու նպատակով՝ կուսակցութիւնի անդամ և թեկնածու ըն-
դունելու դեպքում սահմանել յերաշխալորութիւնների
թիւի և յերաշխալորողների ստաժի ամիւնացում. կուսակ-
ցութիւնի մեջ ընդունել միայն ահտիւթիւններին, վորոնք
իրենց ցուցաբերել են հասարակական այս կամ այն կազ-
մակերպութիւնների աշխատանքներում. ապահովել ըն-
դունվողների մանրակրկիտ ստուգումը, այս դեպքում
զնահատականներ պահանջել այն կազմակերպութիւննե-
րից, վորտեղ նա աշխատել է:

2. Կուսակցութիւնի մեջ ընդունելութիւնները և թեկ-
նածուներին անդամ փոխադրելը վերսկսել ամբողջ կուսակ-

ցուցիցան դատումը ավարտելուց հետո՝ այսինքն 1934 թվի
յերկրորդ կեսին:

3. Նպատակ ունենալով Համ. Կ. (բ) Կ. շուրջը համա-
խումբել կուսակցությունը առավելապես մոտիկ անկուսակ-
ցական ակտիվիստներին, վորոնք գործով արտադրութայն
մեջ, կորտնտեսութայն մեջ — ցուցաբերել են իրենց ակտիվ
ոգնությունը կուսակցութայնը, բայց դեռ չէին ան-
պատրաստ են կուսակցութայն մեջ ընդունվելու համար,
կուսակցական ստորին կազմակերպություններին կից ստեղ
ծել Համ. Կ. (բ) Կ. համակրողներին լավբաներ, վորոնք
անպայման պիտի յենթարկվեն կուսակցական մարմիններին
բոլոր վորոշումներին:

4. Գտնելով, վոր ներկայումս կուսակցական բջիջներն
ինչպես իրենց կազմով, այնպես էլ իրենց խնդիրներով փաս-
տական աշխատանքի մեջ գերաճել են հին տիպի բջիջներին շրջա-
նակներից, համագումարը վորոշում է վերակազմել գոյու-
թյուն ունեցող բջիջները՝ վորպես գործարանային, տրանս-
պորտի, Կարմիր բանակային, կոլխոզային, ԲՏՈՒՀ-ային,
հիմնարկային և տրեստային կուսակցական կազմակերպու-
թյունները, կուսակցական կոմիտեյի գլխավորությամբ,
խից ցեխերում, հերթավորություններում, բաժիններում՝
ցեխային կազմակերպություններ՝ կուսկազմակերպիչների
գլխավորությամբ, վորոնք ընտրվում են ավյալ կազմակեր-
պության ընդհանուր ժողովում և հաստատվում են գոր-
ծարանային կուսակցական կոմիտեյի կողմից: — Այն կուս-
կազմակերպություններում, վորոնք կուսակցութայն 15 ան
կամից և թեկնածույից պակաս ունեն կուսկոմներ չստեղ-
ծել, այլ ընտրել կուսկազմակերպիչներ:

Այն կոլխոզներում, վորտեղ կուսակցութայն յերեք
անգամից պակաս կան, ստեղծել թեկնածուական կամ կու-
սակցական — կոմիտեյական խմբակներ՝ կուսկազմակեր-
պիչներին գլխավորությամբ, վորոնք ընտրվում են ՄՏԿ
քաղբաժինների կողմից, իսկ այն կոլխոզներում, վորոնց
ՄՏԿ-ները չեն սպասարկում, ընտրվում են ուսկոմների
կողմից:

ԿԵՆՏՐՈՆԻ, ՄԱՐԶԻ, ՌԱՅՈՆԻ ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ՂԵ
ԿԱԼԱՐ ՄԱՐՄԻՆՆԵՐԻ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՁԱԿԱՆ ԿԱ-
ՌՈՒՑՎԱԾՔԻ ՄԱՍԻՆ

5. Վերակառուցել մարզկոմների, յերկրային կոմիտե-
ների և Համկոմիտեի (բ) Կենտկոմի բաժինները, վերաց-
նել ներկայիս Փուսկիցիոնալ բաժինները, նրանց փոխարեն
ստեղծել ամբողջական արտադրական ֆյուլային բաժին-
ներ: Յուրաքանչյուր արտադրական ճյուղային բաժնում
կենտրոնացնել ավյալ ճյուղի աշխատանքն ամբողջությամբ՝
Կենտկոմի գյուղբաժնի որինակով՝ կուսկազմակերպչական
աշխատանքը, կազմերի բաշխումն ու պատրաստումը, ա-
գիտմասսայական աշխատանքը, արտադրական պրոպագան-
դան, համապատասխան խորհրդային, տնտեսական որգան-
ների և կուսկազմակերպությունների կողմից կուսակցական
վորոշումների կատարման հսկողությունը: Սահմանել բա-
ժինների հետևյալ կառուցվածքը:

ՀԱՄԿՈՄԿՈՒՍԻ (Բ) ԿԵՆՏԿՈՄՈՒՍ

1. Գյուղատնտեսական բաժին
2. Արդյունարերական բաժին
3. Տրանսպորտի բաժին
4. Պլանային — ֆինիանս — առևտրական բաժին
5. Քաղաքական — վարչական բաժին
6. Կուս. ղեկավար որգանների բաժին
7. Լենինիցի պրոպագանդի և կուլտուրայի բաժին և
յերկու սեկտորներ՝ գործերի կառավարման սեկտոր և հա-
տուկ սեկտոր:

ՄԱՐԶԿՈՄՆԵՐՈՒՄ ՅԵՎ ՅԵՐԿՐԿՈՄՆԵՐՈՒՄ

1. Գյուղատնտեսական բաժին
2. Արտադրական — տրանսպորտային բաժին
3. Խորհրդային — առևտրական բաժին
4. Լենինիցի պրոպագանդի և կուլտուրայի բաժին
5. Կուսակցութայն ղեկավար որգանների (քաղաքային
և շրջանային) բաժին և հատուկ սեկտոր:
Մարզկոմներում, յերկրկոմներում, և ազգային կոմ-
կուսների կենտկոմներում վերացնել քարտուղարություններ

բը, թողնելով վուչ ավել, քան յերկու քարտուղար՝ առաջին և յերկրորդ, քննութեան կարիք ունեցող հարցերն անմիջապէս մ'ացնել բոլոր, իսկ մի շարք գործնական հարցերի մշակումը հանձնարարել վուչ թե հաստուկ հանձնաժողովներին, այլ կոմիտեաների բաժինները վարիչներին և խորհրդային, պրոֆմիտեթնական, կոոպերատիվ կոմիտեաներ և այլ կազմակերպութեանները աշխատողներին:

6. Ռաշկոմների աշխատանքները վերակառուցել այնպէս, վոր նրանք մոտենան արտադրական խնդիրներին, ուժեղացնել աշխուժի կոնկրետ ղեկավարութեանը՝ կուսակցական տերիտորիալ կազմակերպութեանների և դուրդիտրհուրդների նկատմամբ, քաղբաժինները, ուսուցիչ ամբողջ կոլտոգային կազմակերպութեանները հետ միասին: Ռաշկոմներում և քաղկոմներում (բացառութեամբ խոշոր քաղաքները քաղկոմների և ուսկոմների) վերացնել բոլոր բաժինները, նրանց փոխարեն ունենալ շրջող պատասխանատու հրահանգիչներ — ուսկոմների և քաղկոմների անդամներ, վորոնք կցվում են սկզբնական կազմակերպութեանների վորոշ խմբի, վորտեղ նրանք պարտավոր են լինել, կազմակերպել կուսաշխատանքի բոլոր ձեւերը՝ պրոպագանդիստական, ագիտ-մասսայական, կազմակերպչական և այլն:

Հրահանգիչների աշխատանքի ղեկավարութեանը, կազմերի բաշխումը և կատարման սխառնքը ղեկը քարտուղարի և նրա տեղակալի վրա:

7. Հավանութեան տալ Համկոմկուսի (բ) կենտկոմի վորոշմանը՝ ՄՏԿ-ներում, սովխոզներում և տրանսպորտում քաղբաժիններ կազմակերպելու մասին, վորոնք լիովին արգարացրել են իրենց:

Հանձնարարել կենտկոմին և հետագայում քաղբաժիններ կազմակերպել սոցիալիստական շինարարութեան հետ մնացող տեղամասերում, աջակցիտները կողմից իրենց հարվածային խնդիրները կատարման համեմատ, նրանց դարձնելով սովորական կուսակցական որդաններ՝ կառուցված արտադրական տերիտորիալ սկզբունքով:

Հանձնարարել կենտկոմին — ՄՏԿ-ների շուրջը նոր անտեսական կենտրոններ ստեղծելու կազմակցութեամբ

կազմակերպել նոր խնդրուրույն ուսուցիչներ, կամ ավելի պակաս գորութեան ունեցող ՄՏԿ կենտրոններում յենթաուսուցիչներ, իսկ ՄՏԿ քաղբաժինները անհրաժեշտութեան դեպքում վերակազմել վորպէս աշխուժներ և յենթաուսուցիչներ:

8. կուսակցութեան կանոնադրութեանը հաստատել նոր խմբագրութեամբ: (Տես հավելւածը):

II.

ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՉԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ ՇԻՆԱՐԱՐՈՒԹՅԱՆ ԲՆԱԳԱՎԱՌՈՒՄ

ՖՈՒՆԿՑԻՈՆԱԼՈՒԹՅԱՆ ՎԵՐԱՅՄԱՆ ՅԵՎ ԿՈՆԿՐԵՏ ՂԵԿԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՊԱՀՈՎՄԱՆ ՄԱՍԻՆ

1. Վերացնել բոլոր խորհրդային — անտեսական ապարատների ֆունկցիոնալ կառուցվածքը և վերակառուցել աշխուժիները՝ արտադրական տերիտորիալ սկզբունքով՝ սկսած ստորին արտադրական որդաններից, վերջացրած ժողկոմատներով:

Ժողկոմատների հիմնական որդաններ համարել արտադրական, կամ արտադրական — տերիտորիալ վարչութեանները, վորոնք պատասխանատու յեն ԵՊԿՅՏ տեղամասի ամբողջ աշխատանքի համար և վորոնք իրավունք ու պատասխանատվութեան ունեն իրենց յենթակա կազմակերպութեանների ղեկավարման առանց բացառութեան բոլոր հարցերի նկատմամբ. մնացող ֆունկցիոնալ սեկտորների իրավունքները սահմանափակել, կամ արգելել նրանց ղեկավար վարչութեանների ղեկի վրայով ղեկավարելու ստորին որդանները:

2. Պարտավորեցնել խորհրդային — անտեսական որդաններին՝ դործնականում ապահովել յուրաքանչյուր ստորադաս որդանի, կամ առանձին-առանձին ձեռնարկների կոնկրետ ղեկավարութեանը, ոպերատիվ միջոցառումներ:

րով, աշխատանքի ընթացքում ուղղելով նրանց թերու-
թյունները, կրճատելով միջանկյալ ողակների (միացու-
թյուններ, տրեսներ և այլն) ցանցը, լայնացնելով ժողկո
մատների անմիջական կապը խոշորագույն ձեռնարկների
հետ :

3. Ժողկոմատների կենտրոնական և տեղական որգան-
ների միջև հաստատել պարտավորությունների խիստ
ու համեմատաբար պարզ բաշխում, բարձրացնել տեղա-
կան, մարզային, յերկրային և հանրապետական կառավա-
րական որգանների դերը, հատկապես տեղական արդյունա
բերության և գյուղատնտեսության գործում, ժողկոմատ-
ների գլխավոր վարչություններում կենտրոնացնելով միայն
իրոք միութենական նշանակություն ունեցող ձեռնարկների
ղեկավարությունը :

Մարզերում, յերկրներում ժողկոմատները լիազորների
փոխարեն ստեղծել ծանր, թեթև արդյունաբերության և
մյուս ճյուղերը մարզային, յերկրային վարչություններ,
նրանց վրա պարտականություն դնելով կատարելու ամ-
բողջ տեղական արդյունաբերությունը, միաժամանակ կո-
տարելով համապատասխան ժողկոմատի հանձնարարու-
թյունները :

4. 1934 թվին բոլոր խորհրդային բյուջեից, տրն-
տեսհաշվային որգանների հաստիքը կրճատել մինիմում
10—15 սոկոսով, 1933 թվի դրանց համար սահմանած հատ
տիքների համեմատությամբ, ինչպես և խիստ կրճատել
հաշվաման և հաշվետվության գոյություն ունեցող ձե-
վերը վերելից ներքև :

ՂԵԿԱՎԱՐԻ ԱՆՁՆԱԿԱՆ ՊԱՏԱՍԽԱՆԱՏՎՈՒԹՅԱՆ,
ԿԱՏԱՐՄԱՆ ՍՏՈՒԳՄԱՆ ՅԵՎ ԿԱԴՐԵՐԸ ԱՐՏԱ-
ԴՐՈՒԹՅՈՒՆ ՏԵՂԱՓՈՒՆԵԼՈՒ ՄԱՍԻՆ

5. Տնտեսական և խորհրդային ղեկավարների անձնա-
կան պատասխանատվությունն ու տեղացնելու նպատակով,
խորհրդային տնտեսական աշխատանքի բոլոր ասպարեզնե-
րում վերացնել կոլեգիան, բացառությամբ ընտրովի խոր-
հրդային որգանների :

Վերացնել կոլեգիաները ժողկոմատներում, ժողկոմատի
ղլուխը դնելով ժողկոմին և վոչ ավել քան յերկու տեղա-

կալ, ժողկոմատների կից կազմակերպել ժողկոմատների
խորհուրդներ, յուրաքանչյուրում ընդգրկելով 40—70 հոգի,
վորից կեսը պետք է լինեն տեղական կազմակերպություն-
ների և հիմնարկների ներկայացուցիչները: Այդ խորհուրդ
ները պետք է նիստեր ունենան յերկու ամիսը մեկ անգամ :

Սահմանել, վոր մարզային, յերկրային գործադիր կո-
միտեների, հանրապետությունների ժողկոմխորհների և
քաղխորհուրդների նախագահները յերկուսից ավել տեղա-
կալներ չպիտի ունենան :

6. Վերացնել կատարման ստուգման գոյություն ունե-
ցող հատուկ սեկտորները, առաջարկել բոլոր որգանների
և վարչությունների ղեկավարներին՝ վերելից ներքև ան-
ձամբ ստուգել համապատասխան որգանների վորոշումների
ու կազդադրությունների կատարումը :

7. Ածխարդյունաբերության և յերկաթուղային տրանս-
պորտի որինակով՝ ապահովել ինժեներա - տեխնիկական
կադրերի տեղափոխումը գրասենյակներից դեպի արտա-
դրությունը՝ ժողովրդական տնտեսության և տեղական
ղեկավարման բոլոր ճյուղերում :

8. Աշխատանքի վարձատրության տարիքները վերակա-
ուսցել այնպես, վոր խթանվի անմիջապես ցետում, աշխա-
տամասի, արտադրության մեջ կատարվող աշխատանքը :

Ինժեներական - տեխնիկական բոլոր աղնիվ, հմուտ
աշխատողները համար, անկախ կուսակցականությունից,
ապահովել արդյունաբերության, գյուղատնտեսության
մեջ և այլ ասպարեզներում իշխող պատասխանատու դիր-
քերում ամենալայն չափով առաջ դնելու հնարավորություն
ներ: Կազմակերպել աշխատողների տեխնիկական գործնա-
կան վորակի պարտադիր ստուգում ատտեստացիոն - ստու-
գիչ հանձնաժողովների միջոցով՝ անկախ կուսակցականու-
թյունից :

Պարտադրել տնտեսական մարմինների ու ձեռնարկու-
թյունների ղեկավարներին՝ տիրապետելու իրենց գործի
տեխնիկայի հիմունքներին, մշակել արդյունաբերության
և ժողովրդական տնտեսության յուրաքանչյուր ճյուղի

տեխնիկական այն միջավայրում, վոր բոլոր ղեկավար աշխատողները պետք է պարտադրաբար ուսումնասիրեն վորոշակի նվազագույն ժամկետում:

ՊԵՏԱԿԱՆ ՅԵՎ ՏՆՏԵՍԱԿԱՆ ԱՊԱՐԱՏԸ ԲԱՐԵԼԱՎԵ
ԼՈՒ ՌԻՂՂՈՒԹՅԱՄԲ ՏԵՂԱԿԱՆ, ԽՈՐՀՐԴՅՈՒՆ,
ՊՐՈՑԵՄԻՆՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ՅԵՎ ԿՈՄՅԵՐԻՏԱԿԱՆ ԿԱԶ-
ՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՇԽԱՏԱՆՔԻ ՄԱՍԻՆ

9. Կազմակերպել կառավարման որդանների աշխատանքի մասսայական վերահսկողությունը և մասսաների խստադույն ըննադատությունը յենթարկել ապարատի բյուրոկրատական խոցերն ու թերությունները: Ձեռնարկներում չդուրգերում լայնացնել խորհուրդների սեկցիաների պատգամավորական խմբակները խոշոր քաղաքներում կազմակերպել պատգամավորական խմբակների յենթառայոնային ու տեղային ժողովներ, դրա հետ մեկտեղ հատուկ ուշադրություն դարձնել կին ակտիվիստներին, բանվորուհիներին և կոլտնտեսուհիներին այդ խմբակներին և խորհուրդներին սեկցիաների աշխատանքներին ներգրավելու վրա:

10. Արհմիություններին հանձնել ԲԳՏ բոլոր ստորին որդանների իրավունքները ձեռնարկություններում, բանմատակարարման բաժիններին, բանվորական փակ կոոպերատիվներին, շրջ. սպառկոոպներին, քաղկոոպներին կից վերահսկիչ մարմինների ղեկավարությունը:

Ծավալել և վորակապես բարձրացնել ձեռնարկությունների՝ իրենց արդարացրած շեֆությունը տեղական հիմնարկների նկատմամբ, արտադրության աշխատանքի սոցիալիստական համատեղությունը պետական հիմնարկների աշխատանքի հետ:

Վերականգնել իրեն արդարացրած կոմյերիտական «թեթեվ հեծեալորի» պրակտիկան, վորը հաջողությամբ յե-

րեկան եր հանում ապարատի բյուրոկրատական թերությունները: Բարձրացնել կոմյերիտական բջիջների պետական նարկներում կատարելիք աշխատանքի վորակը պետական ապարատի բարելավման ուղղությամբ:

III.

**ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՉԱԿԱՆ ՄԻՋՈՑԱՌՈՒՄՆԵՐ
ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ — ԽՈՐՀՐԴԱՅԻՆ
ՎԵՐԱՀՍՎՈՂՈՒԹՅՈՒՆՆ ՈՒԺԵՂԱՑՆԵԼՈՒ
ԲՆԱԿԱՎԱՌՈՒՄ**

(ՀԻՄՆԱԿԱՆՈՒՄ ՀԱՎԱՆՈՒԹՅՈՒՆ Ե ԳՏԵԼ ԿԵՆՏ
ԿՈՄԻ ԳԱՂԲՅՈՒՐՈՑԻ ՅԵՎ ԿՎՀ-Ի ՆԱԽԱԳԱՀՈՒ-
ԹՅԱՆ ԿՈՂՄԻՅ)

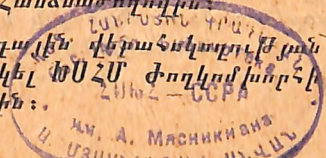
5672
26
8007
75747

1. Կառավարություն վորոշումների կատարման վրահսկողությունն ու ժեղացնելու և խորհրդային կարգապահությունն ամրապնդելու նպատակով դսնել անհրաժեշտ հետևյալ միջոցառումներին անցկացումը:

ա. ԽՍՀՄ-ի ժողկոմխորհին կից կառավարման հանձնաժողովը վերակազմել՝ վորպես կուսակցության համազումարի կողմից ընարվող ԽՍՀՄ ժողկոմխորհին կից Խորհրդային Վերահսկողության հանձնաժողով, վորն ունենալու յե իրա ապարատը կենտրոնում և մշտական ներկայացուցիչները՝ հանրապետություններում, յերկրներում, մարզերում. այդ ներկայացուցիչները նշանակվում և հետ են կանչվում խորհրդային հսկողության հանձնաժողովի կողմից:

բ. Վերացնել բանդյուղտեսչության ժողկոմատը, վորը արդեն կատարել է իր դրական դերը և նրա ապարատը հանձնել ԽՍՀՄ ժողկոմխորհին կից գործող Խորհրդային Վերահսկողության հանձնաժողովին:

գ. Խորհրդային վերահսկողության հանձնաժողովի ղեկավար նշանակել ԽՍՀՄ ժողկոմխորհի նախագահի տեղակալներին մեկին:

4220-91

2. Կուսակցութեան և Համկոմկուսի (ք) Կենտկոմի վո
րոշումները կատարման վերահսկողութեանը ուժեղացնե-
լու, կուսկարգապահութեանը ամրապնդելու կուսակցական
հատկայի խախտման դեմ պայքարելու նպատակով անհրա-
ժեշտ համարել կիրառելու հետեյալ կազմակերպչական մի-
ջոցառումները .

ա. Կենտրոնական Վերահսկիչ Հանձնաժողովը վերա-
կազմակերպել վորպես՝ Համկոմկուսի (ք) Կենտկոմին կից
կուսակցութեան համադումարի կողմից ընտրվող կուսակ-
ցական վերահսկողութեան հանձնաժողովի, վորը իր ապա-
րատը պետք է ունենա կենտրոնում և մշտական ներկայա-
ցուցիչներ՝ հանրապետութեաններում, յերկրներում, մար
զերում . ներկայացուցիչները նշանակվում և հետ են կանչ-
վում Համկոմկուսի (ք) Կենտկոմին կից կուսակցական վե-
րահսկողութեան հանձնաժողովի կողմից :

բ. Կենտրոնական Վերահսկիչ Հանձնաժողովի ապարա-
տը հանձնել Համկոմկուսի (ք) Կենտկոմին կից կուսակցա-
կան վերահսկողութեան հանձնաժողովին :

գ. Կուսակցութեան վերահսկողութեան հանձնաժողովի
գեկավար նշանակել Համկոմկուսի (ք) Կենտկոմի քարտուղ
դարներին :

* * *

Կուսակցութեան 17-րդ համագումարը պարտավորեց-
նում է բոլոր կոմունիստներին, վորտեղ ել վոր նրանք աչ
խատելիս լինեն, ապահովել սույն վորոշման մեջ ցույց
տրված միջոցառումների կատարումը . պրոլետարական գիկ
տատուրայի բոլոր որդանների աշխատանքների կազմա-
կերպչական վերակառուցման և բարելավման գործում :
Կուսակցութեան համագումարը նախազգուշացնում է բո-
լոր կուսակցական, խորհրդային, պրոֆմիտեթենական,
կոմյերիտական և այլ կազմակերպութեանների աշխատող-
ներին, առաջին հերթին կոմունիստներին, վոր լավագույն
աշխատողներին խրախուսելով, կուսակցութեան Կենտկոմը
և խորհրդային գեկավար որդաններն առանց անձնավորու-
թեանները հաշի առնելու, ամեն տեսակի դիրքերից հա-
նելու յեն և ստորին աշխատանքի յեն նշանակելու, խստո-
րեն պատժելով այն աշխատակիցներին, վորոնք կխախտեն
կուսակցական և խորհրդային կարգապահութեանը :

Կուսակցութեան 17-րդ համագումարը համոզված է,
վոր մեր կուսակցութեան անդամները կարող են իրենց
խնդիրների բարձրութեան վրա, իրենց ակտիվութեամբ
կոգնեն կուսակցութեանը և կառավարութեանը՝ պրոլետա-
րական գիկտատուրայի ապարատները բյուրոկրատական
թերութեանները մաքրելու, պրոլետարիատի գիկտատու-
րան ամրապնդելու գործում, ել ավելի կարճացնեն կու-
սակցութեան գեկավար դերը և կապահովեն յերկրի համար
յերկրորդ հնգամյակի լիակատար հաղթանակը :

ՀԱՎԵԼՎԱԾ

**ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՉԱԿԱՆ ՀԱՐՑԵՐԻՆ
ՆՎԻՐՎԱԾ ԹԵԶԻՍՆԵՐԻ**

(ՀԱՄԱԳՈՒՄԱՐԻ ՈՐԱԿԱՐԳԻ
Յ-ՐԴ ՀԱՐՑԸ)

**ՀԱՄԱՄԻՈՒԹԵՆԱԿԱՆ ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ
(ԲՈԼՇԵՎԻԿՆԵՐԻ) ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ
ԿԱՆՈՆԱԴՐՈՒԹՅՈՒՆԸ
ՆՈՐ ԽՄԲԱԳՐՈՒԹՅԱՄԲ**

**ԿՈՄՈՒՆԻՍՏԱԿԱՆ
ԻՆՏԵՐՆԱՑԻՈՆԱԼԻ
ՍԵԿՑԻԱ**

Համամիութենական կոմունիստական (բուլչեխիկների) կուսակցությունը, վորը հանդիսանում է կոմունիստական Ինտերնացիոնալի սեկցիան, ԽՍՀՄ պրոլետարիատի առաջավոր, կազմակերպված ջոկատն է, նրա ղսակարգային կազմակերպության բարձրագույն ձևը:

Կուսակցությունը պրոլետարիատի, աշխատավոր գյուղացիության և բոլոր աշխատավոր մասսաների ղեկավարությունն է իրականացնում՝ պրոլետարիատի ղեկատարության, սոցիալիզմի հաղթանակի համար մղվող պայքարում:

Կուսակցությունը ղեկավարում է պրոլետարական ղեկատարության ղեկավարության և սոցիալիստական հասարակության հաջող կառուցումը:

Կուսակցությունը միասնական մարտական կազմակերպություն է, վորը շարժված է պրոլետարական գիտակից յերկաթակուռ կարգապահությունով: Կուսակցությունն ուժեղ է իր համախմբվածությամբ, կամքի միասնությամբ և գործողությունների միասնությամբ, վորոնք անհամատեղելի յեն ծրագրից յեղած շեղումների, կուսակցական կարգապահության յախտման և կուսակցության ներսում Փրակցիոն յամբավորումների հետ:

Կուսակցությունն իր անդամներից ախտիվ և անձնազուհ աշխատանք է պահանջում կուսակցության ծրագրին ու կանոնադրությունը կենսագործելու, կուսակցության և նրա որդանների բոլոր վորոշումները կատարելու, կուսակցության շարքերում միասնականությունն ապահովելու և ամրապնդելու յեղբայրական, ինտերնացիոնալ հարաբերությունները, ինչպես ԽՍՀՄ ազգությունների աշխատավորների, այնպես և աշխարհիս բոլոր յերկրների պրոլետարների միջև ամրապնդելու համար:

ԿՈՒՍԱԿՅՈՒԹՅԱՆ ԱՆԴԱՄՆԵՐԻ ՑԵԿ ՆՐԱՆՑ ՊԱՐՏԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

1. Կուսակցութեան անդամ է համարվում նա, ով ընդունում է կուսակցութեան ծրագիրը, աշխատում է նրա վորևէ կազմակերպութեան մեջ, յենթարկվում է կուսակցութեան վորոշումներին և մուծում անդամավճարները:

2. Կուսակցութեան անդամը պարտավոր է. —

ա) Պահպանել ամենախիստ կուսակցական կարգապահութիւն, ահտիվ մասնակցել կուսակցութեան և յերկրի քաղաքական կյանքին, գործնականում կիրառել կուսակցութեան քաղաքականութիւնն ու կուսակցական օրգաններին վորոշումները:

բ) Անդուլ աշխատել իր գաղափարական զինվածութիւնը բարձրացնելու վրա, մարքսիզմ — լենինիզմի հիմունքները և կուսակցութեան կարևորագույն քաղաքական և կազմակերպչական վորոշումները յուրացնելու վրա և բացատրել դրանք անկուսակցական մասսաներին:

գ) Մորհրդային պետութեան մեջ, վորպես կառավարող կուսակցութեան անդամ, նա պետք է օրինակ հանդիսանա աշխատանքային և պետական կարգապահութեան պահպանման բնագավառում, տիրապետել իր գործի տեսչիկային, անընդհատ բարձրացնելով իր արտադրական գործարար վորակավորումը:

3. Կուսակցութեան մեջ անդամների ընդունելութիւնը կատարվում է բացառապես անհատական կարգով, նոր անդամներն ընդունվում են այն թեկնածուներից, վորոնք անցել են սահմանված թեկնածուական ստաժը, քաղաքական գրագիտութեան դպրոցը և յուրացրել են կուսակցութեան ծրագիրն ու կանոնադրութիւնը:

Կուսակցութեան անդամ են ընդունվում այն բանվորները, կոլանտեսականները, կարմիր բանակայինները, ուսանողները, ծառայողները, վորոնք իրենց ցույց են տվել համակրողների խմբակներում, խորհուրդներում, պրոֆմիու-

թիւններում, կոմյերիտմիութեան մեջ, կոոպերացիայում, պատգամավորական ժողովներում կատարած աշխատանքի ընթացքում, այն կազմակերպութեան գնահատականը ստանալուց հետո, վորտեղ ընդունվողն աշխատել կամ աշխատում է:

Թեկնածուներից կուսակցութեան անդամ ընդունելու կարգը հետևյալն է.

ա) Սահմանվում է չորս կտակգործի

1) Արդյունաբերական բանվորներ, առնվազն հինգ տարիա արտադրական ստաժով:

2) Արդյունաբերական բանվորներ, 5 տարուց պակաս արտադրական ստաժով, գյուղատնտեսական բանվորներ, բանվորների և կոլանտեսականների շարքերից դուրս յեկած կարմիր բանակայիններ և ցեխում կամ աշխատամասում անմիջապես աշխատող ինժեներա — տեխնիկական աշխատողներ:

3) Կոլանտեսականներ, տնայնագործական-գրադմունքային արտելների անդամներ և տարրական դպրոցի ուսուցիչներ:

4) Մնացած ծառայողները:

բ) Կուսակցութեան մեջ մտնելու համար առաջին կատեգորիային պատկանող անձինք ներկայացնում են 3 յերաշխարհութիւն կուսակցական 5-մյա տաժ ունեցող կուսակցութեան անդամներից, յերկրորդ կատեգորիային պատկանող անձինք՝ հինգ յերաշխարհութիւն կուսակցական հնգամյա ստաժ ունեցող կուսակցութեան անդամներից, յերրորդ կատեգորիային պատկանող անձինք՝ հինգ յերաշխարհութիւն կուսակցական հնգամյա ստաժ ունեցող կուսակցութեան անդամներից և ՄՏԿ-ի քաղաքային կամ շրջկոմի ներկայացուցչի յերաշխարհութիւնը, չորրորդ կատեգորիային պատկանող անձինք՝ 5 յերաշխարհութիւն՝ տասնամյա կուստաժ ունեցող կուսակցութեան անդամներից:

Ծանոթութիւն. — Բոլոր կատեգորիաներով կոմյերիտմիութիւնից կուսակցութեան անդամ ընդունելիս՝ Համլենկոմյերիտմիութեան ուսյոնական կոմիտեյի յերաշխարհութիւնը համասարեցվում է կուսակցութեան յերկու անդամի յերաշխարհութեանը:

դ) Մյուս կուսակցութիւնների նախկին անդամներն ընդունվում են բացառիկ դեպքերում կուսակցութեան 5 անդամներ յերաշխափորութեամբ, վորոնցից յերեքը պետք է ունենան տասը տարվա կուսակցական ստաժ, իսկ յերկուսը մինչհեղափոխական կուստաժ և անպայման ստորին արտադրական կազմակերպութեան միջոցով ու անպայմանորեն Համ. Կ(բ)Կ Կենտկոմի հաստատումով, անկախ ընդունվողի սոցիալական դրութիւնից:

Ծանոթութիւն. — Կենտկոմը կարող է այլ կուսակցութիւններից դուրս յեկածներին կուսակցութեան անդամութեան մեջ վերջնականապես հաստատելու իրաւունքը տալ առանձին յերկրային և մարզային կուսկոմիտեներին և ազգային կոմկուսների Կենտկոմներին:

զ) Յերաշխափորութիւնների ստուգումը նախորդում է ընդունելութեանը և տեղական կուսկոմների պարտափորութեան մեջ է մտնում:

է) Կուսակցութեան մեջ ընդունելու հարցը նախապես յննարկվում է կուսակց. սկզբնական կազմակերպութեան կողմից, վճռվում է կազմակերպութեան ընդհանուր ժողովում և ուժի մեջ է մտնում՝ առաջին և յերկրորդ կատեգորիայի համար — ուսկոմի կամ քաղկոմի հաստատելուց հետո, իսկ յերրորդ և չորրորդ կատեգորիայի համար՝ մարզ կոմի, յերկրային կոմիտեի, կամ ազգային կոմկուսների կենտկոմների հաստատելուց հետո:

ը) Յերիտասարդները մինչև 20 տարեկան հասակը ներառյալ կուսակցութեան մեջ են մտնում միայն Համլենկոմի յերիտմիութեան միջոցով:

4) Յերաշխափորութիւն տվողները պատասխանատու յեն իրենց յերաշխափորյալների համար և անհիմն յերաշխափորութիւն տված յինելու դեպքում, յենթարկվում են կուսակցական տուժի՝ մինչև իսկ կուսակցութիւնից վտարման:

5) Թեկնածուներից կուսակցութեան մեջ ընդունվածների կուսակցական ստաժը հաշվվում է համապատասխան կուսակցական սկզբնական կազմակերպութեան ընդհանուր ժողովի կողմից տվյալ ընկերոջը կուսակցութեան անդամ ընդունելու մասին կայացրած վորոշման որից:

6) Մի կազմակերպութեան անդամ մի ուրիշ կազմակերպութեան աշխատանքի ուսյունը փոխադրվելու դեպքում, հաշվվում է վերջինիս անդամ:

Ծանոթութիւն. — Կուսակցութեան անդամների փոխադրվելը մի կազմակերպութիւնից մյուսը, տեղի յե ունենում Համկոմկուսի (բ) Կենտկոմի սահմանած կանոնների համաձայն:

7) Կուսակցութեան այն անդամներն ու թեկնածուները, վորոնք յերեք ամսվա ընթացքում առանց հարգելի պատճառների անդամավճարները չեն վճարում, համարվում են կուսակցութիւնից դուրս մնացած, վորի մասին հայտնրվում է ի դիտութիւն ստորին կազմակերպութեան անդամների ընդհանուր ժողովին:

8) Վորեք մեկին կուսակցութիւնից հեռացնելու հարցը վճռվում է այն կազմակերպութեան ընդհանուր ժողովի կողմից, վորի անդամն է հանդիսանում տվյալ անձնավորութիւնը և հաստատվում է՝ առաջին և յերկրորդ կատեգորիային պատկանողների համար մարզային կամ յերկրային կոմիտեի կողմից, իսկ յերրորդ և չորրորդ կատեգորիային պատկանողների համար — ուսյունական կամ քաղաքային կոմիտեի կողմից, ընտրութեամբ ընդհանուր ժողովի կամ կուսկոմիտեի կողմից հեռացված որից տվյալ անձնավորութիւնը հեռացվում է կուսակցական աշխատանքից: Կուսակցութեան անդամների հեռացման մասին հրատարակվում է կուսակցական մամուլում՝ մասնանշելով հեռացման պատճառները:

9) Համկոմկուսի (բ) Կենտկոմի պարբերական փորձումներով դրումներ են կատարվում, վորպետի կուսակցութիւնը սիստեմատիկորեն մաքրվի՝ դատակարգախորեն — խորթ և թշնամի տարրերից. յերկերեսանիւններից, վորոնք խաբում են կուսակցութեանը և թաղցնում նրանից իրենց իսկական հայացքներն ու վիճեցնում կուսակցութեան քաղաքականութիւնը: Կուսակցութեան և պետութեան յերկաթե կարգապահութիւնը բացահայտորեն ու քողարկված խախտողներից. բուրժուական տարրերի հետ համակցող վերասերվածներից:

կարյերիսաներից, մորթեպաշտներից ու բյուրոկրատացած տարրերից.

բարոյապես քայքայվածները, վորոնք իրենց անվայելուչ վարքով գցում են կուսակցութեան արժանապատվութեանը և արատավորում են նրա դրոշը.

պաստիվները, վորոնք կուսակցութեան անդամների պարտականութեանները չեն կատարում և չեն յուրացրել կուսակցութեան ծրագիրը, կանոնադրութեանն ու կարևորադույն վորոշումները:

11.

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԱՆԿԱՄՈՒԹՅԱՆ ԹԵԿՆԱԾՈՒՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

10) Բոլոր նրանք, ովքեր ցանկանում են կուսակցութեան մեջ մտնել, պետք է անցնեն թեկնածուական ստաժ, վորի նպատակն է հիմնականորեն ծանոթացնել կուսակցութեան ծրագրի, կախոնադրութեան, գործելակերպի հետ յեղատուգել թեկնածույի անձնական հատկութեանները:

11) Թեկնածու ընդունելու կարգը (կատեգորիաների բաժանում, յերաշխափորութեանների բնույթն ու նրանց ստուգումը, ընդունելու մասին կազմակերպութեան վորոշումը կուսկոմի կողմից հաստատելը) միանգամայն նույնն է, ինչ վոր կուսակցութեան անդամ ընդունելիս:

12) Թեկնածուական ստաժ է սահմանվում առաջին կատեգորիայի համար մեկ տարի, յերկրորդ, յերրորդ և չորրորդ կատեգորիայի համար յերկու տարի:

Մանկություն. — Ուրիշ կուսակցութեաններից դուրս յեկածները, անկախ նրանց սոցիալական դրութեանից, յետամյա թեկնածուական ստաժ են անցնում:

13) Կուսակցութեան անդամութեան թեկնածուները մասնակցում են խորհրդակցական ձայնի իրավունքով այն կազմակերպութեան ժողովներին, վորին նրանք պատկանում են:

14) Թեկնածուները մուծում են սովորական անդամավճար տեղական կուսկոմիտեյի ղրամարկիցին:

111.

ՀԱՄԱԿՐՈՂՆԵՐԻ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

15.) Համ. Կ(բ)Կ չորջը համախմբելու համար կուսակցութեանն ամենամոտ անկուսակցական այն ակտիվիստներին, վորոնք գործով արտադրութեան մեջ ցույց են ավել իրենց իվիրվածութեանը կուսակցութեանը, բայց դեռ չէին չեն նախապարաստվել կուսակցութեան մեջ մտնելու համար, ստորին կուսակցական կազմակերպութեաններին կից ստեղծվում են Համ. Կ(բ)Կ համակրողների խմբակներ, վորոնք անպայման յենթարկվում են կուսակցական որդաններին բոլոր վորոշումներին:

16) Համակրողների խմբակներին անդամ ընդունելը կատարվում է գործարունային, հիմնարկային և այլ կուսակցական կոմիտեաների, ՄՏԿ-ների, սովխոզների և յերկաթուղային արանսպորտի քաղաքայինների վորոշումների համաձայն՝ կուսակցութեան յերկու անդամի յերաշխափորութեամբ:

17) Համակրուցի (բ) համակրողների խմբակներում կազմակերպվածները պարտավոր են հաճախել կուսակցութեան բոլոր դռնբաց ժողովները, վորտեղ նրանք խորհրդակցական ձայնի իրավունք ունեն, ակտիվ կերպով պայքարել կուսակցութեան և կառավարութեան վորոշումների համար, սիստեմատիկորեն աշխատել կուսակցական կազմակերպութեանների ղեկավարութեամբ՝ իրենց ղաղափարական մակարդակը բարձրացնելու համար:

IV.

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՉԱԿԱՆ ԿԱՌՈՒՑՎԱԾՔԻ ՄԱՍԻՆ

18) Կուսակցութեան կազմակերպչական կառուցվածքի ղեկավար սկզբունք է հանդիսանում ղեմավարտական կենտրոնացումը, վոր նշանակում է. —

ա) Կուսակցութեան բոլոր ղեկավար որդանների ընտրականութեան վերելից մինչև ներքև.

բ) կուսակցական որդանների պարբերական հաշվետվութուն՝ իրենց կուսկազմակերպութունների առաջ.

գ) կուսակցական խիստ կարգապահութուն և փոքրամասնության յենթարկվելը մեծամասնությանը.

դ) վերադաս որդանների վորոշումների անպայման պարտադիր լինելը ստորին որդանների և կուսակցության բոլոր անդամների համար:

19) Կուսակցութունը կառուցվում է դեմոկրատական կենտրոնացման հիմունքներով, տերիտորիալ, արտադրական նշանով, վորևե շրջանն սպասարկող կազմակերպութունը՝ վերադաս է համարվում սովյալ շրջանի մի մասն սպասարկող բոլոր կազմակերպութունների նկատմամբ, կամ վորևե արտադրության, կամ վարչության ամբողջ ճյուղն սպասարկող կազմակերպութունը՝ վերադաս է համարվում սովյալ ճյուղի մի մասն սպասարկող բոլոր կազմակերպութունների նկատմամբ:

20) Բոլոր կուսկազմակերպութուններն ինքնավար են տեղական հարցերը լուծելու գործում, վորչափով այդ վորոշումները չեն հակասում կուսակցության վորոշումներին:

21) Յուրաքանչյուր կազմակերպության բարձրագույն ղեկավար որդանն է հանդիսանում ընդհանուր ժողովը, կոնֆերանսը, կամ համագումարը:

22) Ընդհանուր ժողովը, կոնֆերանսը կամ համագումարն ընտրում են կոմիտե, վորը հանդիսանում է գործադիր որդան և ղեկավարում է կազմակերպության ամբողջ ընթացիկ աշխատանքը:

23) Կուսակցության կազմակերպման սխեման հետևյալն է. —

ա) ԽՍՀՄ տերիտորիալ — Համամիութենական համագումարը — Համկոմկուսի (բ) Կենտկոմ:

բ) Մարզեր, յերկրներ, հանրապետութուններ — մարզային, յերկրային կոնֆերանսներ, ազգային կոմիտեների համագումարներ — մարզկոմներ, յերկրային կոմիտեներ, ազգային կոմիտեների կենտկոմներ:

գ) Քաղաքներ, ուսյուններ — քաղաքային, ուսյունական կոնֆերանսներ — քաղաքային, ուսյունական կոմիտեներ:

դ) Զեռնարկութուններ, գյուղեր, կոլխոզներ, ՄՏԿներ, կարմիր բանակային զորամասեր, հիմնարկութուններ — ընդհանուր ժողովներ — սկզբնական կուսկազմակերպութունների կոնֆերանսներ, կուսակցական ստորին կոմիտեներ (գործարանային կուսկոմներ, ֆարկուսկոմներ և այլն):

24) Հաշվետվության, յենթարկման, կուսակցական վորոշումների անցման և բողոքարկման կարգը (վերադաս ինստանցիայից դեպի ստորինը). — Համամիութենական համագումար, Համկոմկուսի (բ) Կենտկոմ, մարզային, յերկրային կոնֆերանս, ազգային կոմիտեների կոնֆերանս կամ համագումար, մարզային յերկրային կոմիտե, ազգային կոմիտեների կենտկոմ, քաղաքային, ուսյունական կոնֆերանս, քաղաքային, ուսյունական կոմիտե և այլն:

25) Կուսակցական հրահանգներ և վորոշումների իրազանցման գործնական աշխատանքի համար (և խորհրդային-տնտեսական որդանների ու ստորին կուսկազմակերպութունների կողմից դրանց կատարումն ստուգելու համար) մարզկոմներում, յերկրային կոմիտեներում, ազգային կոմիտեների կենտկոմներում և Համկոմկուսի (բ) Կենտկոմում ամբողջական արտադրական — ճյուղային բաժիններ են ըստեղծվում:

Համկոմկուսի (բ) Կենտկոմում

- ա) Գյուղատնտեսական,
- բ) Արդյունաբերական,
- գ) Տրանսպորտային,
- դ) Պլանային — ֆինանսական — աուտորական,
- յե) Քաղաքական-վարչական,
- զ) Ղեկավար կուսորդանների,
- է) Կուլտուրայի և լենինիզմի պրոպագանդի (ինչպես և յերկու սեկտոր՝ գործերի կառավարման և հատուկ սեկտոր):

Մարզկոմներում, յերկրային կոմիտեներում և ազգային կոմիտեների կենտկոմներում

- ա) Գյուղատնտեսական,
- բ) Արդյունաբերական — տրանսպորտային,
- գ) Մարզային — աուտորական,

- դ) Կուլտուրայի և լինինիզմի պրոպագանդի,
 յե) Ղեկավար կուսուրդանների (քաղաքային և ուսյու-
 նական) ու հատուկ սեկտոր:

Յուրաքանչյուր արտադրական ճյուղային բաժնում կենտրոնանում է տվյալ ճյուղին վերաբերող ամբողջ աշխատանքը. — Կուսկազմաշխատանք և կադրերի բաշխումն ու պատրաստումը, ազխամասաշխատանք, արտադրական պրոպագանդ, համապատասխան խորհրդային — տնտեսա-կան որդանները և կուսակցական կազմակերպությունների կողմից կուսակցական փորձումների կատարման հսկողու-թյուն:

(26) Կուսակցության յուրաքանչյուր կազմակերպու-թյուն, յերբ վերջնականապես հաստատվում է, իրավունք ունի իրա կնիքն ունենալու, բայց փոչ այլ կերպ, քան համապատասխան վերադաս կուսկազմակերպության սանկցիա յով:

V.

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԿԵՆՏՐՈՆԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

27. Կուսակցության գերագույն որդանը հանդիսանում է համագումարը: Հերթական համագումարները հրավիրվում են առնվազը յերեք տարին մի անգամ: Արտակարգ համագումարները հրավիրվում են Կենտրոնական Կոմիտեյի կողմից՝ սեփական նախաձեռնությամբ, կամ վերջին կուսահամագումարին ներկայացված անդամների ընդհանուր թր-վի փոչ պակաս քան մեկ յերրորդական մասի պահանջով: Կուսահամագումարի հրավիրումը և որակարգը հայտարար-վում է փոչ ուչ քան համագումարից մեկ ու կես ամիս ա-ռաջ: Արտակարգ համագումարը հրավիրվում է յերկու ամս վա ժամկետում:

Համագումարն իրավազոր է համարվում, յեթե նրան ներկայացված է վերջին համագումարին ներկայացված բո-լոր կուսանդամների փոչ պակաս քան կեսը:

Համագումարի ներկայացուցչության նորմաները սահ-մանվում են Կենտրոնական Կոմիտեյի կողմից:

28. Այն դեպքում, յերբ Կենտրոնական Կոմիտեն 27-րդ կետում մատնանշված ժամկետում չի հրավիրի արտակարգ համագումար, արտակարգ համագումարի հրավիրում պա-հանջած կազմակերպություններն իրավունք ունեն ստեղծել կազմակերպչական կոմիտե, փորն արտակարգ համագումա-րը հրավիրելու գործում ոգտվում է Կենտրոնական Կոմի-տեյի իրավունքներով:

29. Համագումարը

ա) Լսում և հաստատում է Կենտրոնական Կոմիտեյի, Կուսակցական Վերահսկողության Հանձնաժողովի, Կենտրո-նական Վերտուղիչ Հանձնաժողովի և այլ կենտրոնական կազմակերպու-թյունների հաշվետվությունները.

բ) Վերանայում և փոփոխում է կուսակցության ծրա-ղիրն ու կանոնադրությունը.

գ) Վարչում է կուսակցության աակտիկական գըծն ըն թացիկ քաղաքականության հիմնական հարցերի նկատ-մամբ.

դ) Ընտրում է Կենտրոնական Կոմիտե, Կուսակցական Վերահսկողության Հանձնաժողով, Խորհրդային Վերահսկո-ղության Հանձնաժողով, Կենտրոնական Վերահսկիչ հանձ-նաժողով և այլն:

30. Կենտրոնական Կոմիտեն և մյուս կենտրոնական կազ-մակերպություններն ընտրվում են համագումարի կողմից սահմանված կազմով: Կենտրոնական Կոմիտեյի անդամների հեռանալու դեպքում, նրա կազմը լրացվում է համագումամ-րի կողմից ընտրված թեկնածուների թվից՝ համագումարի սահմանած կարգով:

31. Կենտրոնական Կոմիտեն պլենար նիստ է ունենում փոչ պակաս, քան չորս ամիսը մի անգամ: Կենտկոմի ան-դամության թեկնածուները ներկա յեն դտնվում Կենտկոմի պլենումի նիստերին խորհրդակցական ձայնի իրավունքով:

32. Կենտրոնական Կոմիտեն քաղաքական աշխատանքի համար կազմակերպում է քաղաքական բյուրո, կազմակերպ-չական աշխատանքի ընդհանուր ղեկավարության համար—

կազմակերպչական բյուրո և կազմակերպչական, գործադիր բնույթ կրող ընթացիկ աշխատանքի համար—քարտուղարույթյուն:

33. Կենտրոնական Կոմիտեն յերկու համագումարների ժամանակամիջոցում ղեկավարում և կուսակցութեան ամբողջ աշխատանքը, ներկայացնում և կուսակցութեանը մյուս կուսակցութեանների, կազմակերպութեանների ու հիմնարկների հետ գոյութեան ունեցող հարաբերութեանները ժամանակ, կազմակերպում և կուսակցութեան գանապան հիմնարկները, ղեկավարում և նրանց գործունեութեանը, նշանակում և կենտրոնական որդանների խմբադրական կազմը, վորն աշխատում և նրա վերահսկողութեամբ, հաստատում և կուսակցական որդանների և խոշոր տեղական որդանների խմբագիրներին, կազմակերպում և ղեկավարում և հասարակական նշանակութեան ունեցող ձևաարկութեանները, բաշխում և կուսակցութեան ուժերն ու միջոցները և անորինում և կենտրոնական գրամարկղը:

Կենտրոնական Կոմիտեն ուղղութեան և տալիս խորհրդային և հասարակական կենտրոնական կազմակերպութեանների աշխատանքին՝ նրանց կուսակցական խմբակները միջոցով:

34. Բոլշևիկյան ղեկավարութեանն ու քաղաքական աշխատանքն ուժեղացնելու նպատակով՝ Կենտրոնական Կոմիտեն իրավունք ունի քաղաքական բաժիններ ստեղծել յեվ Կենտկոմի կուսակցական կազմակերպիչներ առաջադրել սոցիալիստական շինարարութեան հետ մնացող տեղամասերում, վորոնք անանձնապես կարևոր նշանակութեան են ըստանում ժողովրդական տնտեսութեան և ամբողջ յերկրի համար, նույնպես և քաղբաժինների կողմից իրենց հարվածային խնդիրները կատարելու համեմատ, վերածել աղբյուրիք սովորական կուսակցական որդանների՝ արտագրական տերիտորյալ հատկանիշով:

Քաղբաժիններն աշխատում են համապատասխան արտադրական կուսակցական կոմիտեների իրավունքներով և ղեկավարվում են անմիջապես Համկոմկուսի (բ) Կենտկոմի կողմից՝ Կենտկոմի արտադրական-ճյուղային բաժինների կամ հատուկ կազմակերպիչ քաղվարչութեանների ու քաղսեկտորների միջոցով:

35. Կենտկոմն իր աշխատանքի մասին պարբերաբար ինֆորմացիա յե տալիս հիւսակցական կազմակերպութեաններին:

36. Կենտրոնական Վերստուգիչ Հանձնաժողովը վերստուգում և .

ա) Գործերի արագութեանն ու ընթացքի ճշտութեանը կուսակցութեան կենտրոնական որդաններում և Համկոմկուսի (բ) Կենտկոմի քարտուղարութեան ապարատի կարգավորութեանը:

բ) Համկոմկուսի (բ) Կենտկոմի գրամարկղն ու ձևաարկութեանները:

VI.

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՅԵՐԿՐԱՅԻՆ-ՄԱՐԶԱՅԻՆ— ՀԱՆՐԱՊԵՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

37. Մարզային, յերկրային, հանրապետական կուսակցական կազմակերպութեան գերագույն որդան և հանդիսանում մարզային, յերկրային կուսկոնֆերանսը, կամ ազգային կոմկուսակցութեանների համագումարը, իսկ միջանկյալ ժամանակամիջոցում՝ մարզային — յերկրային կոմիտեն — ազգային կոմկուսի կենտկոմը: Իրենց գործունեյութեան ընթացքում նրանք ղեկավարվում են Համամիութենական կոմունիստական կուսակցութեան և նրա ղեկավար որդանների ընդհանուր վորոշումներով:

38. Յերկրային-մարզային հերթական կոնֆերանսը, կամ ազգային կոմկուսակցութեանների համագումարը հրավիրվում և յերկրային մարզային կոմիտեյի, ազգային կոմկուսակցութեանների կենտկոմները կողմից տարեկան մի անգամ, իսկ արտակարգը՝ յերկրային — մարզային կոմիտեների — ազգային կոմկուսակցութեանների կենտկոմների կողմից, կամ յերկրի — մարզի — հարապետութեան կազմակերպութեան ձևով մտնող անդամների ընդհանուր թվի մեկ յերբորդական մասի պահանջով:

Յերկրային — մարդային կոնֆերանսները, ազգային կոմ կուսակցութեանները համագումարի ներկայացուցչութեան նորմաները սահմանվում են յերկրային-մարդային կոմիտեի, յի, ազգային կոմկուսակցութեանները կենտկոմի կողմից:

Յերկրային — մարդային կոնֆերանսները, ազգային կոմկուսակցութեան համագումարը լսում և հաստատում և յերկրային-մարդային կոմիտեի, ազգային կոմկուսակցութեանները կենտկոմի, Վերստուգիչ Հանձնաժողովի յի յերկրային, մարդային այլ հիմնարկութեանները հաշվետու ղեկավարում են յերկրի, մարդի կամ հանրա-թյունների կենտկոմի, Վերստուգիչ Հանձնաժողովի և պրոֆիտիթենական աշխատանքի հարցերն ու ընտրում և յերկրային, մարդային կոմիտեի (հանրապետութեաններում — ազգային կոմկուսակցութեանների կենտկոմներ) վերստուգիչ հանձնաժողով և կուսակցութեան համաժխտիթենական համագումարի պատվիրակներ:

39. Յերկրային — մարդային կոմիտեն, իսկ հանրապետութեաններում ազգային կոմկուսակցութեանների կենտկոմներն ընթացիկ աշխատանքի համար ընտրում են համապատասխան դործադիր որդաններ, վորքը հաստատվում են Համկոմիտեի (բ) կենտկոմի կողմից և 2 քարտուղար — առաջին և յերկրորդ: Քարտուղարների համար պարտադիր և առնվազն 12 տարեա կուստաժը:

40. Յերկրային ու մարդային կոմիտեները և ազգային կոմկուսակցութեանները կենտկոմները կազմակերպում են կուսակցութեան զանազան հիմնարկները, յերկրի, մարդի, կամ հանրապետութեան սահմաններում, ղեկավարում և նրանց դործունեյութեանը, նշանակում են յերկրային, մարդային կուսակցական որդանի իմբարդութեանը, վորն աշխատում և նրանց հսկողութեան ներքո, ղեկավարում են անկուսակցական կազմակերպութեաններում գտնվող կուսակցական խումբակները, կազմակերպում են մարդի, յերկրի, հանրապետութեան համար ընդհանուր նշանակութեան ունեցող ձեռնարկութեանները, իրենց կազմակերպութեան սահմաններում բաշխում են կուսակցութեան ուժերն ու միջոցները, տնորի նում են յերկրային, մարդային, հանրապետական կուսակցական զբամարկը:

41. Յերկրային — մարդային կոմիտեի — ազգային կոմկուսակցութեան կենտկոմի պլենումը հրավիրվում և տնվազն յերեք ամիսը մի անգամ:

42. Ազգային և այլ մարդային ու լեքնավար հանրապետութեանների կուսակցական կազմակերպութեանները, վորնը մտնում են յերկրների և հանրապետութեանների կազմի մեջ, աշխատում են յերկրային կոմիտեները — ազգային կոմկուսակցութեանները կենտկոմների ղեկավարութեամբ և իրենց ներքին կյանքում ղեկավարում են կուսակցութեան կենտնագրութեան վեցերորդ գլխում յերկրային, մարդային և հանրապետական կազմակերպութեանների մասին տրված զրութեներով:

V!:

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ԲԱՂԱԲԱՅԻՆ ՅԵՎ ՌԱՅՈՆԱԿԱՆ (ԳՅՈՒՂԱԿԱՆ ՅԵՎ ԲԱՂԱԲԱՅԻՆ) ԿԱԶՄԱԿԵՐԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

43. Քաղաքային — ուսյունական կուսակցական կոնֆերանսը հրավիրվում և քաղաքային — ուսյունական կոմիտեի կողմից առնվազն տարին մի անգամ, արտակարգը՝ քաղաքային — ուսյունական կոմիտեի վորջամբ կամ քաղաքային — ուսյունական կազմակերպութեան մեջ մտնող կազմակերպութեանների անգամների ընդհանուր թվի մեկ յերրորդական մասի պահանջով:

Քաղաքային — ուսյունական կոնֆերանսը լսում և հաստատում և քաղաքային — ուսյունական կոմիտեի, վերստուգիչ հանձնաժողովի և այլ քաղաքային — ուսյունական հիմնարկութեանների հաշվետվութեանները, ընտրում և քաղաքային — ուսյունական կոմիտեի, վերստուգիչ հանձնաժողով և պատգամավորների յերկրային-մարդային կոնֆերանսի կոմ ազգային կոմկուսակցութեանների համագումարի համար:

44. Քաղաքային կոմիտեի քարտուղարի համար պարտադիր և տանամյա կուսակցական ստաժը, իսկ ուսյունական կոմիտեի քարտուղարի համար — 7-ամյա ստաժը:

Քաղաքային և ուսյունական կոմիտեաների քարտուղարները հաստատվում են մարդկոմի, յերկրային կոմիտեյի, կամ այդպիսի կոմկուսակցութեան կենտկոմի կողմից :

45. Քաղաքային — ուսյունական կոմիտեն կազմակերպում և հաստատում և կուսակցական սկզբնական կազմակերպութեանները ձեռնարկութեաններում, սովխոզներում, ՄՏԿ-ում, կոլխոզներում և հիմնարկութեաններում, գրանցում և բոլոր կոմունիստներին, կազմակերպում և կուսակցութեան դասնական հիմնարկութեանները քաղաքի, ուսյունի սահմաններում և ղեկավարում նրանց գործունեութեանը, նշանակում և քաղաքային-ուսյունական կուսակցական որդանի խմբագրին, վորն աշխատում և նրա ղեկավարութեամբ ու վերահսկողութեամբ, ղեկավարում և արտակուսակցական կազմակերպութեաններում յեղած կուսիստները, կազմակերպում և համաքաղաքային, ուսյունական նշանակութեան ունեցող իր ձեռնարկութեանները, քաղաքի և ուսյունի սահմաններում բաշխում և կուսակցութեանը ուժերն ու միջոցները և անորինում և քաղաքային — ուսյունական գրամարկղը :

Քաղաքային — ուսյունական կոմիտեն, յերկրային — մարդային կոմիտեն — ազգային կոմկուսակցութեան կենտկոմին հաշվետւութեան և ներկայացնում իր գործունեութեան մասին այն ժամկետներում և այն ձևով, վոր սահմանված և Համկոմկուսի (Բ) կենտկոմի կողմից :

46. Խոշոր քաղաքներում Համկոմկուսի (Բ) կենտկոմի թուրքութեամբ ուսյունական կազմակերպութեաններ են ստեղծվում, վորոնք յինթարկվում են քաղաքային կոմիտեյին :

V II.

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ՍԿԶԲՆԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

47. Կուսակցութեան հիմքն են հանդիսանում սկզբնական կուսակցական կազմակերպութեանները : Սկզբնական կուսակցակերպութեաններ ստեղծվում են Փարբիկներում, գործարաններում, սովխոզներում և այլ անտեսական ձեռ-

նարկութեաններում, կոլխոզներում, ՄՏԿ-ում, Պարմիր բաժնակային գործարաններում, գյուղերում, հիմնարկներում և այլն, վոր պակաս յերեք կուսանդամի անկալութեան ղեկավարում : Այն ձեռնարկութեաններում, կոլխոզներում, հիմնարկութեաններում և այլն, վորտեղ կան յերեքից պակաս կուսանդամ, ստեղծվում են թեկնածուական կամ կուս-կոմյերիտ խմբակներ՝ ուսյունների, քաղկոմների կամ քաղբաժինների կողմից առաջադրվող կուսակազմակերպչի գլխավորութեամբ :

Սկզբնական կուսակցական կազմակերպութեանները համատարում են ուսյունական կամ քաղաքային կոմիտեաների, կամ համապատասխան քաղբաժինների կողմից :

48. Մեծ թվով կոմունիստներ ունեցող խոշոր ձեռնարկութեաններում, հիմնարկութեաններում, կոլխոզներում և այլն — բոլոր ձեռնարկութեանները, հիմնարկութեանները և այլն բնագրկող սկզբնական կուսակցական կազմակերպութեան ներսում, յուրաքանչյուր ատանձին ղեկավարում ուսյունի, քաղկոմի կամ համապատասխան քաղբաժնի հաստատմամբ, կարող են կազմակերպվել կուսակցական կազմակերպութեաններ ըստ յեխերի, տեղամասերի, բաժինների յեվ այլն : Իր հերթին ներքեխային, տեղամասային և այլն կազմակերպութեաններում կարող են ստեղծվել կուսակցական խմբակներ ըստ բրիգադների, ագրեգատների, ձեռնարկութեանների և այլն :

49. Կուսակցական սկզբնական կազմակերպութեանը բանվորական և գյուղացիական մասսաների կապում և կուսակցութեան ղեկավար որդաններին հետ : Նրա խնդիրն և հանդիսանում :

1) Ագիտացիոն և կազմակերպչական աշխատանք տանել մասսաների մեջ կուսակցական յոգուններին և վորոշումներին համար :

2) Ներգրայել համակրողներ և նոր անդամներ և դատարակել նրանց քաղաքականապես :

3) Աջակցել ուսյունին, քաղկոմին կամ քաղբաժնին՝ նրա ամենորդա կազմակերպչական և ագիտացիոն աշխատանքում :

4) Մորբիլեգացիայի յինթարկել մասսաներին ձեռնարկութեաններում, սովխոզներում, կոլխոզներում և այլն ար-

տաղրական սլրանի կատարման, աշխատանքային կարգապահ հուշարկունն ամբողջապես և հարվածաշունթյան դարգացման համար .

5) Պաշարել թափթիվածության և գործերի անտեսաս վարության դեմ ձեռնարկություններում, սովխողներում, կոլխույններում և ամենորոյա հողատարություն ցուցաբերել բանվորներին ու կոլխուզներին կենցաղային պայմանների բարելավման գործում :

6) Ակտիվ մասնակցել, վորպես կուսակցական որդան, յերկրի տնտեսական և քաղաքական կյանքին :

50. Ընթացիկ աշխատանքը վարելու համար սկզբնական կուսակցական կազմակերպությունն ընտրում և կուսակցական կոմիտե (գործարանային կուսկոմ, Փարկուսկոմ և այլն) մի տարով, իսկ ցելխային կազմակերպությունը—կուս կազմակերպիչ և ընտրում, վորը հաստատվում և սկզբնական կուսկոմիտեյի կողմից :

Այն կոլխուզներում, վորոնցում կա յերեքից պակաս կուսանդամ, ստեղծվում են թեկնածուական կամ կուսակցական — կոմյերիտական խմբակներ կուսկազմակերպիչների գլխավորությամբ, վորոնք առաջադրվում են ՄՏԿ քաղբաժինների կողմից, իսկ ՄՏԿ-ներով չսպասարկող կոլխուզներում — սարկոմներին կողմից :

15 անդամից և թեկնածուից պակաս ունեցող կուսկազմակերպություններում կուսակցական կոմիտեներ չեն ըստեղծվում, ալլ առաջադրվում են կուսակցական կազմակերպիչներ :

Սկզբնական կուսակցական կոմիտեների քարտուղարների համար պարտադիր և վոչ պակաս քան յերեք տարվա կուսատմութ, իսկ կուսկազմակերպիչների համար — յերկու տարվա կուսակցական ստատ :

Սկզբնական կուսակցական կոմիտեներում, վորպես կանոն, կուսակցական աշխատանքը տարվում և արտադրության մեջ աշխատանքից չազատված աշխատողներով : Բացառություններ թույլատրվում են խոշոր կուսկոմների համար, վորտեղ պետք և աշխատեն վոչ ավելի քան 2 - 3 արտադրության մեջ աշխատելուց ազատված աշխատողներ :

IX.

ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ՎԵՐԱՀՍԿՈՂՈՒԹՅԱՆ ՀԱՆՁՆԱԺՈՂՈՎԻ ՄԱՍԻՆ

51. Կուսակցության և Համկոմկուսի (բ) Կենտկոմի վորոշումների կատարման նկատմամբ վերահսկողությունն ուժեղացնելու, կուսակցական կարգապահությունն ամրապնդելու և կուսակցական ետիկան խախտողների դեմ պայքարելու նպատակով Համկոմկուսի (բ) Կենտկոմին կից ըստեղծվում և կուսակցական վերահսկողության հանձնաժողով Համկոմկուսի (բ) Կենտկոմի քարտուղարներից մեկի գլխավորությամբ : Հանձնաժողովն ընտրվում և համադրում : Նա ունի իր ապարատը կենտրոնում և մշտական ներկայացուցիչներ հանրապետություններում, յերկրներում և մարզերում, վորոնք նշանակվում և հետ են կանչվում նրա կողմից :

X.

ԿԱՐՄԻՐ ԲԱՆԱԿԻ ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԵՐԴՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

52. Կուսակցական աշխատանքի ընդհանուր ղեկավարությունը Կարմիր բանակում, Կարմիր նավատորմում և ավիացիայում կենսադործվում և ԲԳԿԻ քաղվարչության կողմից, վորն աշխատում և Համկոմկուսի (բ) Կենտկոմի ղինբաժնի իրավունքներով : Քաղվարչությունն իր ղեկավարությունն իրազործում և իր կողմից նշանակվող քաղբաժինների, ղինկոմների և կուսակցական հանձնաժողովներին մի ջոցով, վորոնք ընտրվում են համապատասխան բանակային կոնֆերանսներում :

Կարմիր բանակի, Կարմիր նավատորմի և ավիացիայի կուսկազմակերպություններն աշխատում են Համ. Կ(բ)Կ Կենտկոմի հաստատած հատուկ հրահանգի հիման վրա :

53. Ծրվանների, նավատորմների և բանակների քաղբաժինների պետերի համար պարտադիր և տասնամյա կուս-

ստաժը, զեմբիզիաների և բրեգազի քաղբաժինների պետերի համար պարտադիր է վեց տարվա կուսառաժը:

54. Բաղորդանները պարտափոր են սերտ կապ պաշտպանել տեղական կուսկոմիտեների հետ՝ քաղորդանները զե կամօրները (քաղմարի դժով ոգնականների) և զինկոմները մշտական մասնակցությամբ տեղական կուսկոմիտեների աշխատանքին, այլ սիստեմատիկորեն լսելով կուսկոմներում քաղաքականների պետերի և զինկոմները (քաղբաժնի դժով ոգնականի) ղեկուցումները պորամատերում տարվող քաղաք խառանքի մասին:

XI.

ԱՐՏԱԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐՈՒՄ ՅԵՂԱԾ ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ԽՄԲԱԿՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

55. Արտակուսակցական խորհրդային, պրոֆմիտեբենա կան, կոոպերատիվային և այլ մասնաշախկան կազմակերպությունների համագումարներում, խորհրդակցություններում և ընտրովի որդաններում, վորտեղ կան վոչ սրակաս քան 3 կուսանգամ, կազմակերպվում են կուսակցական խմբակներ, վորոնց խնդիրն է հանդիսանում բազմակողմանիորեն ուժեղացնել կուսակցության ազդեցությունը և անցկացնել նրա քաղաքականությունն արտակուսակցական միջավայրում, ամբապնդել կուսակցական և խորհրդային յերկաթե կարգապահությունը, պայքարել բյուրոկրատիզմի դեմ, ստուգել կուսակցական և խորհրդային զիբեկախվները կատարումը:

Ընթացիկ աշխատանքների համար խմբակը քարտուղար է ընտրում:

56. Խմբակներն անկախ իրենց նշանակությունից ամբողջապես յենթարկվում են համապատասխան կուսկազմակերպություններին (Համկոմկուսի (բ) Կենտկոմ, յերկրորդին կոմիտե, մարզկոմ, ազդային կոմկուսի կենտկոմ, բողկոմ, սայկոմ):

Բոլոր հարցերում խմբակները պարտափոր են խստիվ և անըզոքեն հետևել ղեկավար կուսկազմակերպությունների վարչաբաժնի:

XII.

ՆԵՐԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ԳԵՍՈՒԿՐԱՏԻԱՅԻ ՅԵՎ ԿՈՒՍԱԿՑԱԿԱՆ ԿԱԶՄԱԿԵՐՊՈՒԹՅԱՆ ՄԱՍԻՆ

57. Կուսակցական քաղաքականության հարցերի ազատ և դործարար քննարկումն առանձին կազմակերպություններում կամ ամբողջ կուսակցության մեջ հանդիսանում է կուսակցության յուրաքանչյուր անդամի անքառակալի իրավունքը, վոր բղխում է ներկուսակցական ղեկակերտակայից: Միայն ներկուսակցական ղեկակերտակայի հիման վրա կարելի յե ծավալել բոլշևիկյան ինքնաքննադատությունը և ամբապնդել կուսակցական կարգապահությունը, վորը պետք է լինի ղեկակայի և վոչ մեխանիկական: Բայց լսյն ղեկուսիսան, մանավանդ համամիտեբենական մասշտաբ ունեցող ղեկուսիսան կուսակցական քաղաքականության հարցերի շուրջը, պետք է կազմակերպված լինի այնպես, վոր նա չը հանդի աննշան փորքամասնության փորձերին՝ փոխախելու իր կամքը կուսակցության հսկայական մեծամասնության վրին, կամ Փրակցիսն, խմբավորումներ կազմակերպելու փորձերին, վորոնք ջլատում են կուսակցության միասնությունը, կուսակցության մեջ պառակտում մացնելու փորձերին, վորոնք կարող են թուլացնել պրոլետարիատի ղեկատատուրայի ուժն ու կորովը, ի ուրախություն բանվար քասակարգի թչնամիներին: Իրա համար համամիտեբենական մասշտաբով լսյն ղեկուսիսան կարող է անհրաժեշտ ճախաչ վել միայն այն ղեկաբում, յեթե՝

ա) արդ անհրաժեշտությունն ընդունվում է անոխաչն մի քանի մարզային կամ հանրապետական մասշտաբի տեղական կուսկազմակերպությունները կողմից:

բ) յեթե Կենտկոմի ներսում բացակայում է կուսակցական քաղաքականության կարեորագույն հարցերի նկատմամբ բավականին հաստատուն մեծամասնություն:

գ) յեթե, ջնայած Կենտկոմում յեղած հաստատուն մեծամասնության, վորը վորոշակի տեսակետի վրա յե կանոնած, բայց այնուամենայնիվ Կենտկոմն անհրաժեշտ է հա-

մարում էր քաղաքականութեան ճիշտ լինելն ստուգել՝ կուսակցութեան մեջ դիտկուսիոն քննարկման միջոցով:

Միայն այդ պայմանները կատարմամբ կարելի չէ կուսակցութեանն ապահովել հակակուսակցական տարրերի կողմից ներկուսակցական դեմոկրատիան չարաչափելուց, միայն այդ պայմաններում կարելի չէ հույս ունենալ, վոր ներկուսակցական դեմոկրատիան ոգուտ կրերի գործին և չի ուղտադործվի ի վնաս կուսակցութեան ու բանվոր դասա կարգին:

58. Կուսակցութեան միասնականութեան պահպանումը, անողոր պայքարը Փրակցիոն պայքարի ամենամանչան փորձերի և պառակտման դեմ, խստագույն կուսակցական յեվ խորհրդային կարգապահութեանը հանդիսանում են կուսակցութեան բոլոր անդամների և կուսակցական կազմակերպութեանների պարտականությունը:

Վորպեսդի կուսակցութեան ներսում և խորհրդային աշխատանքներում խիստ կարգապահութեանն իրադործվի յեվ ամենամեծ միասնականություն ձևը բերվի, բոլոր տեսակի Փրակցիոնականութեանը վերացնելու հետ միասին, շամ կոմկուսի (բ) Կենտկոմը կարգապահութեան խախտման կամ Փրակցիոնականութեան վերակաման կամ թույլ տալու դեպքում՝ իրավունք ունի կուսակցական սուժի բոլոր միջոցները գործադրելու, մինչև իսկ կուսակցութեանից հեռացնելու, իսկ Կենտկոմի անդամների նկատմամբ — թեկնածու փոխադրելու և վորպես ծայրահեղ միջոց՝ կուսակցութեանից հեռացնելու:

Կենտկոմի անդամների, անդամութեան թեկնածուների և կուսակցական վերահսկողութեան հանձնաժողովի անդամների նկատմամբ բաղադրի ծայրահեղ միջոցների կիրառման պայմանը պեճք է լինի Կենտկոմի պլենումի գումարելը՝ հրա վիրելով Կենտկոմի անդամութեան բոլոր թեկնածուներին և կուսակցական վերահսկողութեան հանձնաժողովի բոլոր անդամներին: Յեթե կուսակցութեան ամենապատասխանատու ղեկավարների աղալիսի ժողովը ձայների յերկու յերրորդով անհրաժեշտ և դանում Կենտկոմի կամ կուսակցական վերահսկողութեան հանձնաժողովի անդամի փոխադրելը թեկնածու կամ կուսակցութեանից հեռացնելու, ապա աղալիսի միջոցը պետք է իրադործվի անմիջապես:

59. Կուսակցական և խորհրդային կենտրոնների վորոշումները պետք է կատարվին արագ և ճշգրիտ: Բարձրագույն կազմակերպութեան վորոշումը չկատարելու և կուսակցական հասարակական կարծիքով հանցագործ ճանաչված և այլ արարքների հետևանքը կլինի՝ կազմակերպութեան համար պարտավաճք, ընդհանուր վերահաշվառում (կազմակերպութեան ցրումը), կուսակցութեան անանձին անդամների համար՝ արտասխանելի այս կամ այն ձևը (նրկատողութեան, հանդիմանութեան և այլն), հրապարակային պարտավանք, ժամանակավոր հեռացում, արտասխանատու կուսակցական — խորհրդային աշխատակցից, վտարումը կուսակցութեանից, հաղորդելով դանցառութեան մասին վարչական դատական իշխանություններին:

60. Կուսակցութեան վերահսկիչ հանձնաժողովի հարցերին ճշգրիտ արտասխան տալուց հրաժարվող կուսակցական անդամները յեվթակա յեն կուսակցութեանից անմիջապես հեռացման:

XIII.

ԿՈՒՍԱԿՑՈՒԹՅԱՆ ԳՐԱՄԱԿԱՆ ՍԻՂՈՑՆԵՐԻ ՄԱՍԻՆ

61. Կուսակցութեան և նրա կազմակերպութեանների գրամական միջոցները կազմվում են անդամավճարներից, կուսակցութեան ձեռնարկութեանների յեկամուտներից և ուրիշ մուտքերից:

62. Կուսակցութեան անդամների և թեկնածուների համար անդամավճարների հետեվյալ չափն է սահմանվում՝ Մինչև 100 ուրբլի աշխատավարձ ստացողները, վճարում են 20 կոպեկ:

101-ից մինչև 150 ուրբլի աշխատավարձ ստացողները վճարում են 60 կոպեկ:

151 ուրբլուց մինչև 200 ուրբլի ստացողները վճարում են 1 ուրբլի:

201 սուբբուց մինչև 250 սուբբի ստացողները վճարում են 1 ս. 50 ֆուտկ.

251 սուբբուց մինչև 300 սուբբի ստացողները վճարում են 2 սուբբի.

300 սուբբուց ասիլի մինչև 500 սուբբի աշխատավարձ ստացողները վճարում են աշխատավարձի յերկու տոկոսը:

500 սուբբուց ասիլի ստացողները վճարում են աշխատավարձի յերեք տոկոսը:

63. Քենթաձու ընդունելիս մուտքի վճար զանձվում է ստացած աշխատավարձի յերկու տոկոսի չափով:

